

Baggrund for etableringen af Stående Byggepanel i 2015-16

Baggrund for etableringen af Stående Byggepanel den 25/11 2016 var et forarbejde tilbage fra sommeren 2015, som havde sit afsæt i fugtskader på MgO-plader, der blev anvendt som vindspærrer i facader. Det blev bl.a. drøftet på møde den 8/10 2015 i Trafik- og Byggestyrelsen. På den baggrund inviterede Dansk Byggeri en bred kreds af byggeriets aktører til 1. interessemøde den 6/11 2015. Her blev man enige om at nedsætte en arbejdsgruppe, som skulle udarbejde en redegørelse for, om der skulle arbejdes videre med etableringen.

Arbejdsgruppen afholdt tre møder den 3/12 2015, 26/1 2016 og 25/2 2016, og de udarbejdede to notater: Fastlæggelse af krav til byggeprodukter jf. byggevarereforordningen (sælgersiden), og byggevaremarkedet set fra købersiden. De udarbejdede også anbefalinger til etableringen af Stående Byggepanel, som sammen med de to notater blev drøftet på 2. interessemøde den 14/4 2016 hos Byggeskadefonden.

Her blev man enige om at færdiggøre de to notater, og at forberede et pilotprojekt om fugt i klimaskærmen, som SBI sammen med TI og DS ville udarbejde og forelægge på kommende møde. Der var også enighed om, at støtte Trafik- og Byggestyrelsens Branchepanel i deres arbejde med markedsovervågning, informationer om CE-mærkning og urigtige anprisninger. Afslutningsvis blev det tilkendegivet, at Stående Byggepanel også kunne have til opgave at tage pulsen på byggeriet ved at observere nye udfordringer og udveksle erfaringer for at imødegå fremtidige problemer med serieskader.

Møde 8. oktober 2015 i Trafik og Byggestyrelsen om MgO-plade-sagen

Ved et møde i Trafik- og Byggestyrelsen den 8. oktober 2015 drøftede en bred kreds af byggeriets organisationer og vidensinstitutioner m.fl. de ulykkelige sager om anvendelse af MgO-plader som vindspærrer, der efter opsætning gav fugtproblemer. Sagen aktualiserer behovet for en drøftelse af og stillingtagen til, om der er behov for et permanent forum, der kan forholde sig til nye byggematerialer, nye konstruktioner samt nye måder at anvende byggematerialer på.

Ved mødet pegede såvel Byggeskadefonden som Dansk Byggeri på, at byggebranchen bør samle sig og tage hånd om byggetekniske problemer i tilknytning til byggematerialer. Byggebranchen har tidligere oplevet lignende udfordringer med fx undertage, flade tage, eternittage og imprægnerede mursten. Og hver gang er der fulgt store omkostninger med til udbedringer samt et retsligt efterspil om, hvem der skal dække udbedringsomkostningerne.

Målet skulle være, at branchen skulle samles om at udvise rettidig omhu og gå foran med initiativer, der kunne imødegå problemer, som dem man aktuelt stod med i tilknytning til MgO-pladerne.

Interessemøde 1 den 6. november 2015 hos Dansk Byggeri

Dansk Byggeri inviterede derfor en bred kreds af byggeriets aktører til en drøftelse af muligheder for et bredt forankret og fælles initiativ, som fx kunne tage

BYGGETEKNIK OG PROCES

A.C. MEYERS VÆNGE 15
2450 KØBENHAVN SV
SBI.DK
CVR 29 10 23 84

+45 9940 2353
NIELS HALDOR BERTELSEN
NHB@SBI.AAU.DK

DATO 14.09.2017
JOURNAL NR: 535-00017

afsæt i tankerne bag et såkaldt 'Stående Byggepanel'. Det kunne fx ske med afsæt i erfaringer, som Byggeskadefonden, BvB og Dansk Byggeri igennem en årrække har fået i forbindelse med byggetekniske løsninger og med driften af Dansk Undertagsklassifikation (DUKO), samt deltagelse i BYG-ERFA.

Panelet kunne fx sammensættes bredt af repræsentanter fra materialeproducenter og -leverandører, rådgivere og udførende, og det er i sagens natur også oplagt at inddrage centrale videninstitutioner som fx SBi, DTU og TI.

Som optakt til mødet blev bl.a. skrevet, at rammerne for et 'Stående Byggepanel' ikke må forhindre innovation og udvikling af nye materialer og konstruktioner. Arbejdet i et 'Stående Byggepanel' må heller ikke få karakter af en teknisk handelshindring, og der skal være balance mellem innovation, fri markedsadgang og sikkerhed omkring de byggematerialer og konstruktioner, der anvendes i byggeriet.

På mødet deltog repræsentanter fra 13 byggeorganisationer og vidensinstitutioner, og man drøftede:

- Hvilket arbejdsområde og karakter Stående Byggepanel skulle have.
- Hvordan panelet skulle sammensættes og afgrænses.
- Den svære balance mellem markedsadgang, innovation og undgå svigt og problemer.
- Bindinger og forpligtigelser i EU's byggevareforordning og CE-mærkning.
- Mærkning i forhold til anvendelse og de udførelsestekniske egenskaber.

Man blev enige om at nedsætte et arbejdsudvalg, som skulle udarbejde en kort redegørelse, som der kunne arbejdes videre med frem mod en etablering. Udvalget bestod af

- Anders Elbek, TI
- Thomas Bruun, ETA Danmark
- Jens Østergaard, BYG-ERFA
- Jørgen Nielsen, SBi/Aalborg Universitet
- Ole Bønnelycke, Byggeskadefonden
- Paw Engsbye Rasmussen, BvB
- Michael H. Nielsen, Dansk Byggeri.

Arbejdsgruppemøde 1 den 3. december 2015 hos Dansk Byggeri

Til mødet var udsendt dagsorden, hvor der var vedlagt følgende bilag: Mødenotat fra møde 6/11 2015, arbejdsgruppens sammensætning, forslag til panelets opgaver og fortroligt internt arbejdsrapport om fastlæggelse af krav til byggeprojekter ved Thomas Bruun og Anders Elbek.

På mødet blev diskuteret:

- Udvalgets opgaver og tidsplan for møder.
- Notatet vedrørende rammebetingelser for markedsadgang og byggevareforordningen jf. notat af Anders Elbek, TI.
- Behovet for et nyt notat om problemstillinger set fra rådgivers og udføreres side, og om hvordan man specificerer materialekrav og byggevarer i forhold til anvendelsen.

Arbejdsgruppemøde 2 den 26. januar 2016 hos Dansk Byggeri

Til mødet var udsendt dagsorden, hvor der var vedlagt følgende bilag: Mødenotat fra arbejdsgruppemøde 1, notat om hvordan byggesektoren kan anvende CE- og ETA-mærkede produkter ved Jørgen Nielsen og Ole Bønnelycke.

På mødet blev diskuteret:

- Mødenotat fra arbejdsgruppemøde 1
- Notatet ved Jørgen Nielsen og Ole Bønnelycke om byggesektorens anvendelse af mærkede produkter.
- Drøftelse af mulige initiativer og etablering af Stående Byggepanel.
- Det videre arbejde på arbejdsgruppemøde 3.

Arbejdsgruppemøde 3 den 25. februar 2016 hos Dansk Byggeri

Til mødet var udsendt dagsorden vedlagt notat om byggevaremarkedet set fra købersiden – råderum og virkemidler, som var udarbejdet af Jørgen Nielsen, Thomas Bruun og Anders Elbek.

På mødet blev diskuteret:

- Mødenotat fra arbejdsgruppemøde 2.
- Notatet ved Jørgen Nielsen, Thomas Bruun og Anders Elbek om byggevaremarkedet set fra købersiden.
- Konklusioner og anbefalinger fra arbejdsgruppen. Der bør være et særligt behov for udarbejdelse af vejledning og tjekliste om, hvordan kravene stilles og dokumenteres. Der skal også sættes fokus på ukorrekte anprisninger.
- Udarbejdelse af arbejdsgruppens afrapportering, hvor de to notater om byggevaremarkedet set fra sælgerside og køberside revideres og vedlægges.
- Den videre proces herunder møde med interessegruppen og involvering af Trafik- og Byggestyrelsen.

Interesse møde 2 den 14. april 2016 hos Byggeskadefonden

Til mødet var udsendt mødeindkaldelse med bilag om arbejdsgruppens sammensætning, møder og forslag, foreløbigt notat (må ikke videredistribueres) om fastlæggelse af krav til byggeprodukter ved Thomas Bruun og Anders Elbek, og notat om byggevaremarkedet set fra købersiden – råderum og virkemidler ved Jørgen Nielsen, Thomas Bruun, Anders Elbek og Ole Bønnelycke.

Michael H. Nielsen forklarede, at der siden arbejdsgruppens nedsættelse havde været afholdt tre møder. På baggrund af møderne var der udarbejdet to notater:

- Et notat der fastlægger generelle krav til byggeprodukter, herunder krav som det fremgår af byggeveforordningen, krav vedrørende byggevarernes fri bevægelighed samt konkurrenceretslige spørgsmål.
- Et notat vedrørende Byggevaremarkedet set fra købersiden, et notat der fastlægger råderum og mulige virkemidler i forhold til at imødegå problemer med serieskader i byggeriet.

Thomas Bruun og Jørgen Nielsen gennemgik indholdet i de to notater, og afslutningsvis på sidste planche præsenterede Jørgen Nielsen arbejdsgruppens konklusion i følgende punkter:

- **Information til især købersiden**, om hvorledes køberen sikrer indkøb af egnede byggevarer til de konkrete anvendelser.
- Der er **behov for vejledninger**:
 - til fastlæggelse af tekniske ydeevnekrav til de enkelte komponenter i et byggeri
 - til identifikation af prøvningsmetoder til brug for dokumentation af krav
- Der er **behov for regler for anprisninger**

Det foreslås, at der snarest iværksættes **et pilotprojekt** om, hvordan der kan udarbejdes vejledninger, spørgeskemaer m.v. **om køberes krav til dokumentation** af relevante (fugt)ydeevner/egenskaber for nye/uprøvede byggevarer til anvendelse i klimaskærmen.

Alle mødedeltagere udtrykte ros til de fremsendte notater, og der var enighed om, at notaterne bør gennemgå en juridisk vurdering for at sikre, at ordvalg m.m. er korrekte. Der var også enighed om, at der var behov for at sætte fokus på indkøbssiden og særligt på risikovurderingen i forhold til innovative løsninger og produkter. Endvidere var man enige om at pege på et særligt sårbart felt vedrørende fugt i klimaskærmen, som bør undersøges i et pilotprojekt. På opfordring vil SBI udarbejde et oplæg til projektbeskrivelse sammen med TI og DS, som senere kan forelægges dette mødeforum til drøftelse.

Der var endvidere enighed om, at det er vigtigt at støtte op om Trafik- og Byggestyrelsens Branchepanel, herunder arbejdet med markedsovervågning, informationsaktiviteter i forhold til CE-mærkning, og at sætte fokus på indgriben overfor virksomheder, der giver urigtige anprisninger.

Afslutningsvis blev det ligeledes tilkendegivet, at et Stående Byggepanel også kan have til opgave at tage pulsen på byggeriet – herunder at observere nye problemer, nye udfordringer i forhold til innovation, materialevalg, anvendelse af byggematerialer m.m. og udveksle erfaringer og synspunkter med henblik på at imødegå fremtidige problemer med serieskader.

Michael H. Nielsen afsluttede mødet med at takke arbejdsgruppen for det udførte arbejde og de tilstedeværende mødedeltagere for en aktiv og engageret debat, samtidig med at han understregede de mulige perspektiver i et videre samarbejde mellem byggeriets organisationer og vidensinstitutioner.

Stiftelse af Stående Byggepanel på panelmøde 1 den 25/11 2016 på SBI

På den baggrund blev der indkaldt til stiftende møde for Stående Byggepanel den 25/11 2016 på SBI/AAU København, hvor der deltog 23 repræsentanter fra 16 organisationer og vidensinstitutioner i byggeriet.

På panelmøde 1 blev fremlagt og drøftet tre nye emner: 1) Kollaps af gitterspær over butiksbygning, 2) Kollaps af altan i ældre bygning og 3) Genbrugsplast i dampspærre. Til hver emne foreslog deltagerne initiativer, som en eller flere af

dem ville samarbejde om vedr. planlægning og realisering. Afledt af emnet MgO-plader, som blev drøftet på interessemøde 2, blev der givet en orientering om tre initiativer hos deltagerne: 1) Dokumentation af innovative byggematerialer, 2) Krav til bygningsdele i klimaskærmen og 3) BYG-ERFA blad om CE-mærkning af byggevarer. Til hvert indlæg blev givet nogle bemærkninger, som deltagerne kunne drage nytte af, og som kan styrke vidensdelingen i Stående Byggepanel og bidrage til at øge byggeriets troværdighed.

På panelmøde 1 blev desuden drøftet forslag til arbejdsgrundlag for Stående Byggepanel, og det blev vedtaget med enkelte tilføjelser samt en tilføjelse om, at DI Byg og FRI efterfølgende ville udarbejde deres ændringsforslag til arbejdsgrundlaget. Niels Haldor Bertelsen blev valgt til sekretær, og det blev aftalt, at han skulle udsende et revideret arbejdsgrundlag og deltagerlisten inden for 1 måned til deltagerne. Deltagerne skulle snarest tilkendegive, om de ønskede at deltage i Stående Byggepanel og sende navn og e-mail på deres faste deltager og suppleant til sekretæren. Det blev desuden aftalt, at Michael H. Nielsen skulle udsende pressemeddelelse om stiftelsen efter en bemærkningsrunde hos deltagerne.

Opfølgning på panelmøde 1

I brev af 6/12 2016 gav FRI, Danske Ark og DI Byg deres forslag til rettelser i arbejdsgrundlaget. DI Byg meddelte i brev af 12/12 2016, at de ikke ønsker at deltage i Stående Byggepanel. Den 22/12 2016 blev referatet fra panelmøde 1 udsendt til deltagerne vedlagt det reviderede arbejdsgrundlag og deltagerlisten begge dateret 20/12 2016. Der blev den 1/5 2017 udsendt en pressemeddelelse om stiftelsen af Stående Byggepanel gennem SBI/AAU København ved Michael H. Nielsen.

Niels Haldor Bertelsen
Sekretær for Stående Byggepanel

Henvisninger

Ovenstående beskrivelse er et redigeret uddrag og resumé fra følgende notater:

- Nielsen, M. H. og Hjem, M. (2015). *Pressemeddelelse 15. oktober 2015 - Stående Byggepanel skal sikre kvalitet*. Dansk Byggeri, København, dateret 15/10 2015, i alt 1 sider.
- Nielsen, M. H. (2015). *Mødeindkaldelse til 6. november 2015 – Drøftelse af interesse og behov for et 'Stående Byggepanel'*. Dansk Byggeri, København, dateret 16/10 2015, i alt 2 sider.
- Nielsen, M. H. (2015). *Mødenotat fra møde den 6. november 2015 vedrørende interesse og behov for et "Stående Byggepanel"*. Dansk Byggeri, København, dateret 11/11 2015, i alt 3 sider.
- Nielsen, M. H. (2015). *Mødeindkaldelse med bilag til 1. arbejdsgruppemøde den 3. december 2015 hos Dansk Byggeri*. Dansk Byggeri, København, dateret 30/11 2015, i alt 15 sider.
- Snoer, J. (2015). *Mødenotat fra 1. arbejdsgruppemøde den 3. december 2015 hos Dansk Byggeri*. Dansk Byggeri, København, dateret 8/12 2015, i alt 4 sider.
- Nielsen, M. H. (2016). *Mødeindkaldelse med bilag til 2. arbejdsgruppemøde den 26. januar 2016 hos Dansk Byggeri*. Dansk Byggeri, København, dateret 19/1 2016, i alt 12 sider.
- Snoer, J. (2016). *Mødenotat fra 2. arbejdsgruppemøde den 26. januar 2016 hos Dansk Byggeri*. Dansk Byggeri, København, dateret 2/2 2016, i alt 3 sider.
- Nielsen, M. H. (2016). *Mødeindkaldelse til 3. arbejdsgruppemøde den 25. februar 2016 hos Dansk Byggeri*. Dansk Byggeri, København, dateret 22/2 2016, i alt 1 sider.
- Nielsen, J.; Bruun, T. og Elbek, A. (2016). *Notat: Byggevaremarkedet set fra købersiden – råderum og virkemidler*. Statens Byggeforskningsinstitut, København, version 4, den 21/2 2016, i alt 7 sider..
- Snoer, J. (2016). *Mødenotat fra 3. arbejdsgruppemøde den 25. februar 2016 hos Dansk Byggeri*. Dansk Byggeri, København, dateret 8/3 2016, i alt 3 sider.
- Nielsen, M. H. (2016). *Mødeindkaldelse med bilag til 2. interesse møde den 14. april 2016 hos Byggeskedefonden*. Dansk Byggeri, København, dateret 14/4 2016, i alt 7 sider.
- Nielsen, j.; Bruun, T.; Elbek, A. og Bønnelycke, O. (2016). *Præsentation: Byggevaremarkedet set fra købesiden – råderum og virkemidler*. Statens Byggeforskningsinstitut, København,
- Snoer, J. (2016). *Mødenotat fra 2. interesse møde den 14. april 2016 hos Byggeskedefonden/BL*. Dansk Byggeri, København, dateret 3/5 2016, i alt 3 sider.